

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 9P/25/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7914217021
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:7914217021.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. W., (meno neurčené), nar. XX.XX.XXXX, bytom t.č. T. T. Q. Q. A. S., T. I. T. Č..XX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Vranov nad Topľou, za účasti matky: P. W., nar. X.X.XXXX, bytom H. Č.. XX, t.č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou P.H. W., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Humenné a otca: F. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX/XX, N. S., o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e u maloletého meno neurčené W., nar. XX.XX.XXXX, ústavnú starostlivosť s tým, že maloletý bude umiestnený v T. T. Q. Q. A. S., T. I. T. XX.

Otec a matka sú p o v i n í platiť výživné na maloleté dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám detského domova, začínajúc právoplatnosťou rozsudku.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov zo dňa 19.11.2014 bolo na Okresnom súde Trebišov začaté konanie o nariadenie predbežného opatrenia sp. zn. konania 16P/325/2014, v zmysle ktorého mal súd rozhodnúť o predbežnom umiestnení mal. dieťaťa Q. W., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti T. T. Q. Q. A. S.. Podanie návrhu ÚPSVaR Trebišov odôvodnil tým, že dňa 18.11.2014 bolo Nemocnicou s poliklinikou, a.s. v Trebišov oznámené, že P. W. porodila mal. Q. W. a to dňa XX.XX.XXXX. Matka po pôrode uviedla, že sa chce dieťaťa zriecť a dať ho na adopciu. Zároveň matka dala prívolenie na osvojenie mal. Q. vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom. Maloleté dieťa je od narodenia hospitalizované na novorodeneckom oddelení. Dieťa je zdravé. Dieťa nemocnica považuje za vhodné na umiestnenie do náhradnej rodiny. Po prepustení z nemocnice nie je predpoklad potreby špeciálnej ošetrovateľskej starostlivosti. Matka ako hlavný dôvod prívolenie na osvojenie mal. dieťaťa uviedla nevytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývin mal. dieťaťa a hlavne nedostatok finančných prostriedkov. Matka je nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Je vydatá a porodila 8 detí, 4 detí je v jej osobnej starostlivosti, jedno dieťa je umiestnené v Integrovanom sociálnom centre v Malinci, 2 deti boli osvojené. Otcom týchto detí je Peter Buka. Otcom Q. W. je údajne Q. C., ktorý je ženatý, má tri deti, žije s rodinou v N..

Okresný súd Trebišov uznesením č.k 16P/325/2014-11 zo dňa 7.1.2015 začal z úradnej moci konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým W..

Uznesením č.k. 16P/325/2014-12 zo dňa 7.1.2015 Okresný súd Trebišov preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Vranov nad Topľou. Konanie je na tunajšom súde vedené pod sp. zn. 9P/25/2015.

Otec maloletého dieťaťa telefonicky ospravedlnil neúčast' s tým, že sa necíti byť biologickým otcom mal. dieťaťa a na pojednávanie sa nedostaví.

Opatrovníčka matky navrhla vo veci rozhodnúť podľa výsledkov vykonaného dokazovania.

Kolíznym opatrovníkom odporučil, aby súd u maloletého nariadil ústavnú starostlivosť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to rodným listom maloletého dieťaťa, písomným prívolením matky na osvojenie dieťaťa, uznesením č.k. 16P/325/2014-5, uznesením č.k. 16P/325/2014-11, uznesením č.k. 16P/325/2014-12, spismi tunajšieho súdu sp. zn. 6P/79/2015 a 9P/39/2015, písomným podaním matky zo dňa 2.6.2015 a zistil nasledovný stav veci:

Podľa predloženého rodného listu dňa XX.XX.XXXX sa narodil maloletý W., meno neurčené, ktorý je zapísaný v knihe narodení Matričného úradu mesta Trebišov, vo zväzku 60, ročník 2014, strana 118, číslo 746 z rodičov P. W. a F. W..

Matka maloletého dieťa v písomnom vyhlásení zo dňa 18.11.2014 uviedla, že vyslovuje súhlas s osvojením maloletého dieťaťa.

Uznesením Okresného súdu Trebišov č.k. 16P/325/2014-5 zo dňa 26.11.2014 bol maloletý W. dočasne zverený do T. T. Q. Q. A. S.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.1.2015.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6P/79/2015 bolo zistené, že sa vedie konanie o osvojiteľnosť mal. dieťaťa W., bez určenia mena. Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 29.10.2015, ktorým bolo určené, že mal. W. je dieťa osvojiteľné, zároveň boli rodičia pozbavení rodičovských práv a dieťaťu bol ustanovený opatrovník T. T. Q. Q. A. S.. Rozhodnutie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť. Zo správy T. T. Q. Q. A. S. podanej v tomto konaní je zrejmé, že dieťa bolo prijaté do detského domova z pôrodnice už vo veku 11 dní. V profesionálnej rodine sa vyvíja primerane veku vďaka kvalitnej starostlivosti. Od posledného vyšetrenia dieťa nebolo vážnejšie choré, má pravidelný režim. Biologická matka sa spočiatku o dieťa zaujímal a v telefonickom rozhovore sa následne vyjadrila, že dieťa si nemôže zobrať do svojej starostlivosti, je v zahraničí a má ťažkosti postarať sa o seba a o svoje staršie dieťa.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9P/39/2015 bolo zistené, že sa vedie konanie o určenie mena maloletému W.. Súd určil mal. dieťaťu meno Q. rozsudkom zo dňa 05.05.2015, ktorý však bol zrušený rozhodnutím Krajského súdu v Prešove zo dňa . Následne súd opätovne vo veci rozhodol dňa 29.10.2015, kedy opätovne bolo určené mal. dieťaťu meno Q., rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť.

Matka maloletého dieťaťa v písomnom podaní zo dňa 2.6.2015 uviedla, že chce, aby u maloletého bola nariadená ústavná starostlivosť. Súhlasí s tým, aby dieťa bolo umiestnené aj do náhradnej rodinnej starostlivosti, či už vo forme pestúnskej starostlivosti, alebo osvojenia. O dieťa nie je schopná postarať sa, nemá k tomu zabezpečené podmienky. Uviedla, že aktuálne žije vo Veľkej Británii.

Kolíznym opatrovníkom vo výpovedi uviedol, že boli prešetrené pomery v rodine a situácia u maloletého je taká, že matka na pôrodnici dala súhlas na osvojenie. Matka sa dieťaťa zriekla z toho dôvodu, že mala priateľa s ktorým predpokladala spolužitie. Po tomto ako bolo dieťa prijaté do detského domova, začala ho tam navštevovať a informovať sa o jeho stave a zobrala svoj súhlas o osvojenie späť. Dokonca jej bol umožnený aj pobyt dieťaťa v domácom prostredí počas víkendov. Plánovala, že potom s dieťaťom odcestuje žiť do Veľkej Británie, kde žijú jej rodičia a brat s rodinou. Avšak matka už nepočkala za dokončením súdneho pojednávania a vycestovala v apríli 2015 sama spolu s deťmi. Následne telefonicky oznámila, že dieťaťa sa zrieka a dňa 01.06.2015 sa dostavila na ÚPSVaR vo VT a podpísala súhlas na osvojenie s tým, že sa dieťaťa definitívne zrieka. Otec od narodenia dieťaťa v zákonnej 2-mesačnej lehote neprejavil o dieťa záujem žiadnym spôsobom a návrh na zapretie otcovstva doposiaľ nepodal. Bolo mu odporúčané, aby tak postupoval, keď sa cíti, že nie je otcom dieťaťa. Keď sa

naposledy telefonicky skontaktoval s matkou, bola informovaná o tom, že sa vedie konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti a s týmto súhlasila, dokonca uviedla, že by bola rada, ak by dieťa bolo umiestnené v profesionálnej rodine, v náhradnej rodine, resp. aby bolo osvojené tou istou rodinou, kde sú už umiestnení starší súrodenci, dvojčatá. Táto profesionálna rodina prejavila záujem aj o najmenšie dieťa. Z tohto dôvodu odporučil súdu, aby nariadil u mal. W. ústavnú starostlivosť. Matka je t.č. na neznámom mieste a s dieťaťom sa nekontaktuje. Vzhľadom na jeho vek a vývoj je veľký predpoklad, že bude umiestnené v profesionálnej rodine, čo je pre dieťa prospešné, prípadne v pestúnskej rodine, alebo bude osvojené. Jeho otec sa o dieťa žiadnym spôsobom nezaujíma. Máme za to, že v danom prípade sú splnené podmienky pre nariadenie ústavnej starostlivosti. Otec nám oznámil, že nemá príjem, nepracuje, zistili sme, že nepoberá ani dávku v hmotnej núdzi. Má vyživovaciu povinnosť k ďalším 4 deťom.

Podľa § 54 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 81 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannnej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa zákona č. 601/2003 Z.z. v platnom znení v spojení s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 186/2013 Z.z. činí minimálne výživné sumu 27,13 eur.

Súd môže zveriť mal. dieťa do ústavnej starostlivosti, pričom takáto starostlivosť nahrádza osobnú starostlivosť rodičov z dôvodu, že tí ju nemôžu zabezpečiť alebo je to tiež určitý druh výchovného opatrenia z dôvodu vadného správania mal. dieťaťa, a má teda charakter sankcie. Obidva tieto prípady kedy možno nariadiť ústavnú starostlivosť sa využívajú len ako krajné riešenie situácie, kedy už miernejšie alternatívy by nezabezpečili požadovaný výsledok. Ústavnú starostlivosť tak možno nariaďovať len v krajnom prípade a nevyhnutný čas s tým, že takáto ústavná starostlivosť musí byť

priebežne monitorovaná a hodnotená, a to z hľadiska či sú splnené podmienky pre jej ďalšie trvanie a ako náhle pominú dôvody, tak musí byť nahradená inou formou starostlivosti. Rodinné prostredie je vždy jednoznačne najvhodnejším prostredím pre riadnu výchovu detí.

Súd s prihliadnutím na vykonané dokazovanie rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a nariadil ústavnú starostlivosť u maloletého W., ktorá bude vykonávaná v T. T. Q. Q. A. S.. Doterajšia starostlivosť o maloletého je v tomto detskom domove vykonávaná v zmysle predbežného opatrenia Okresného súdu Trebišov č.k. 16P/325/2014-5 zo dňa 26.11.2014. Dôvody ktoré viedli k nariadeniu predbežnej ústavnej starostlivosti sa od rozhodnutia Okresného súdu Trebišov nezmenili, pričom kolízny opatrovník na tento stav poukázal a navrhol, aby súd nariadil u maloletého ústavnú starostlivosť. Matka maloletého t.č. žije v zahraničí a nie je schopná maloletému zabezpečiť potrebnú osobnú starostlivosť. Otec maloletého popiera svoje otcovstvo a o maloletého neprejavuje žiaden záujem. V konaní pred súdom bolo preukázané, že od nariadenia predbežného opatrenia ku dňu pojednávania nedošlo ku zmene pomerov a súd aj vzhľadom na vyjadrenia T. T. Q. Q. A. S., podľa ktorého o maloletého je dobre postarané, tento je v profesionálnej rodine, preto považoval za potrebné nariadiť ústavnú starostlivosť u maloletého, pretože táto pre maloletého predstavuje najlepšiu záujem na jeho výchove a výžive.

Súd dáva do pozornosti rodičom, že rozhodnutie o nariadení ústavnej starostlivosti je možné zmeniť po zmene pomerov na strane rodičov vo veci výchovy, výživy, bytových pomerov v súčinnosti s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.

Vzhľadom k tomu, že súd u maloletého nariadil ústavnú starostlivosť, zároveň uložil rodičom maloletého prispievať na jeho výživu. Pri určení výšky výživného súd vychádzal najmä z odôvodnených potrieb maloletého, jeho veku, majetkových pomerov rodičov a určil vyživovaciu povinnosť matky a otca voči synovi vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, teda v minimálnej výške. Na základe správy kolízneho opatrovníka bolo preukázané, že otec mal. dieťaťa nepracuje, nepoberá dávku v hmotnej núdzi a má vyživovaciu povinnosť k ďalším 4 deťom. Súčasné zárobkové a majetkové pomery matky sa zistiť nepodarilo, keďže sa zdržuje na neznámom mieste v zahraničí. Porodila osem detí s tým, že mal. G. sa nachádza v G. X. I. Q. P. a mal. X. a mal. X. W. boli osvojení. Minimálne výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na zárobkové a majetkové pomery. Určenie výživného pod túto hranicu nie je možné.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a OSP),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.